

บทบาทของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรต่อการส่งเสริมการเกษตร

ในอำเภอแม่เมาะ จังหวัดเชียงใหม่

Roles of Young Farmer Group Members on Agricultural Extension

in Mae Ai District, Chiang Mai Province

ปณณยวีร์ เกิดศรี^{1/} สายสกุล ฟองมูล^{2/} พหล ศักดิ์กะทัศน์^{2/} และนครเรศ รังควัต^{2/}

Poonyawee Kertsri^{1/} Saisakul Fongmul^{2/} Phahon Sakkathat^{2/} and Nakarate Rungkawat^{2/}

^{1/}สาขาพัฒนาทรัพยากรชนบท คณะผลิตกรรมการเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ จ.เชียงใหม่ 50209

^{1/}Rural Resource Department, Faculty of Agricultural Production, Maejo University, Chiang Mai 50209 Thailand

^{2/}คณะผลิตกรรมการเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ จ.เชียงใหม่ 50209

^{2/}Faculty of Agricultural Production, Maejo University, Chiang Mai 50209 Thailand

(Received 17 August 2015; Accepted 2 September 2015)

Abstract: This study aimed to explore: 1) socio – economic factors and supplementary of young farmer group members in Mae Ai district, Chiang Mai province; 2) roles of young farmer group members on agricultural extension; and 3) factors related to roles of the young farmer group members on agricultural extension. A set of questionnaires was used for data collection administered with 188 young farmer group members obtained by simple random sampling. Obtained data were analyzed using the statistical package; frequency, percentage, standard deviation, t-test and multiple regression analysis. Finding showed that most of the respondents were male and lower and upper secondary school students (Math–Science program). Their family's annual income was 90,606.58 baht on average and the main occupation of their family head was farming. The respondents had been members of young farmer group for 2 years on average and there was communication with in their group, including their advisors. They were suggested to attend training on young farmers' tasks for 3 times per year on average. Besides, the respondents had learned news on agriculture through printed materials most (20 times per year on average). It was found that the respondents had a moderate level (=3.30) of roles as a whole based on the following: 1) production and marketing (=3.37); 2) natural resource conservation and development (=3.38); 3) community development (=3.26); and 4) coordination with agricultural workers (=3.21). Findings also showed that there was a significant difference between expected and actual roles. An average mean score of the expected roles was higher than that of the actual roles in all aspects had a statistically significant relationship (0.001). Regarding a multiple regression analysis, it was found that the

following factors: age, educational attainment, parent support, and agricultural information perception had a significant relationship ($p < 0.05$).

Keywords: Roles, young famer, agricultural extension

บทคัดย่อ: การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ปัจจัยส่วนบุคคล เศรษฐกิจ สังคมและปัจจัยเสริมของสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกร 2) บทบาทของสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกร และ 3) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อบทบาทของสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกร จากการสุ่มตัวอย่างแบบง่ายจำนวน 188 ราย โดยการใช้แบบสอบถาม แล้วจึงนำมาวิเคราะห์ โดยสถิติที่ใช้คือ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและการวิเคราะห์การถดถอยพหุแบบเชิงซ้อน ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เป็น เพศชาย มีอายุเฉลี่ย 15 ปี กำลังศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย สายการศึกษาศาสตร์ มีรายได้ของครอบครัวเฉลี่ย 90,606.58 บาทต่อปี อาชีพหลักของหัวหน้าครอบครัวทำเกษตรกรรม ระยะเวลาในการเป็นสมาชิกกลุ่ม เฉลี่ย 2 ปี มีการติดต่อสื่อสารภายในกลุ่มโดยครูที่ปรึกษาและเพื่อนสมาชิกในกลุ่ม ได้รับคำแนะนำและการฝึกอบรม เฉลี่ย 3 ครั้งต่อปี และได้รับข้อมูลข่าวสารการเกษตรจากเอกสารเผยแพร่ มากที่สุดเฉลี่ย 20 ครั้งต่อปี บทบาทของสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกร พบว่าบทบาทจริงของสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกร อยู่ในระดับปานกลาง ในทุกๆด้าน ดังนี้ (1) การผลิตและการตลาดมีค่าเฉลี่ย 3.37 (2) การอนุรักษ์และการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติมีค่าเฉลี่ย 3.38 (3) ด้านการพัฒนาชุมชนมีค่าเฉลี่ย 3.26 และ (4) ด้านการร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรมีค่าเฉลี่ย 3.21 และบทบาทรวมในทุกด้านมีค่าเฉลี่ย 3.30 เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างบทบาทที่คาดหวังและบทบาทจริงในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกร พบว่าบทบาทที่คาดหวังมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าบทบาทจริงในทุกๆ ด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 วิเคราะห์การถดถอยพหุ ปัจจัยที่ส่งผลต่อบทบาทของสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกร พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ คือ อายุ ระดับการศึกษา การสนับสนุนจากผู้ปกครอง และการรับข้อมูลข่าวสารการเกษตรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$

คำสำคัญ: บทบาท ยุวเกษตรกร ส่งเสริมการเกษตร

คำนำ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์โดยกรมส่งเสริมการเกษตร ได้ดำเนินการพัฒนาเด็กและเยาวชน โดยดำเนินการส่งเสริมพัฒนาเยาวชนเกษตรกรมาอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ปี พ.ศ.2510 ด้วยการส่งเสริมการรวมตัวกันของเด็กและเยาวชน จัดตั้งเป็น “กลุ่มยุวเกษตรกร” เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะอาชีพการเกษตร ทักษะการดำเนินชีวิตในสังคม โดยเน้น

วิธีการเรียนรู้จากประสบการณ์และการปฏิบัติจริง (learning by doing) ให้ยุวเกษตรกรมีความสามารถ และมีความพร้อมในการสืบทอดอาชีพการเกษตร โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อปลูกฝังให้เด็กและเยาวชนมีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพการเกษตร ยอมรับในคุณค่า ความสำคัญของการเกษตรต่อการดำรงชีวิตมนุษย์ และวัฒนธรรมที่สืบทอดในสังคม เพื่อให้เด็กและเยาวชนมีความรู้ ทักษะ ความสามารถด้าน

เทคโนโลยีการเกษตรวิทยาศาสตร์และสังคมศาสตร์ ที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพและการดำเนินชีวิต เพื่อส่งเสริมการรวมกลุ่มของเด็กและเยาวชนโดยใช้กระบวนการ “กลุ่มยุวเกษตรกร” ในการพัฒนาภาวะผู้นำ การอยู่ร่วมกันในสังคม การบริหารจัดการ และการพัฒนาอาชีพเพื่อตนเอง ครอบครัว สังคม และชุมชน

ในปี พ.ศ. 2559 ประเทศไทย จะเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนแต่ยังพบว่า สมรรถนะการปฐาชีพ และความสามารถทำงานข้ามวัฒนธรรมในประชาคมอาเซียนของบัณฑิตไทยอยู่ในระดับปานกลาง (วิเชียร, 2557) และจากรายงานการสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับเด็กและเยาวชน พ.ศ.2551 ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ พบว่า เป็นเยาวชนที่มีอายุน้อยกว่า 15 ปี ร้อยละ 22.1 หรือประมาณ 14.6 ล้านคน กลุ่มของเยาวชนที่อยู่ในวัยทำงานหรืออายุระหว่าง 15 - 24 ปี อยู่ ร้อยละ 15.9 หรือประมาณ 10.5 ล้านคน โดยพบว่ามีเยาวชนจำนวน 1.4 ล้านคน หรือคิดเป็นร้อยละ 29.1 ที่ทำงานด้านการเกษตร และมีเยาวชนอีกประมาณร้อยละ 4.7 หรือ 1.2 แสนคน มีความต้องการที่จะพัฒนาขีดความสามารถด้านการเกษตร ซึ่งจะเห็นได้ว่าเยาวชนไทยในปัจจุบันมีโอกาสได้รับการศึกษามากขึ้น แต่ยังมีนักศึกษาบางส่วนต้อง ออกจากโรงเรียนกลางคันด้วยสาเหตุต่างๆ ก่อนที่จะศึกษาจบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย และมีแนวโน้มว่านักเรียนเหล่านี้จะสืบทอดอาชีพการเกษตรต่อไป เพราะเป็นทางเลือกอิสระที่ตนมีประสบการณ์มาก่อน โดยการเรียนรู้วิธีการประกอบอาชีพแบบดั้งเดิมจากผู้ปกครอง ดังนั้นหากจะพัฒนาอาชีพเกษตรให้ก้าวหน้า จึงต้องฝึกอาชีพการเกษตรเพื่อปูพื้นฐานที่ถูกต้องตามหลักวิชาการให้แก่เยาวชน

เกษตรตั้งแต่เมื่อยังศึกษาอยู่ในโรงเรียน ดังนั้นการเข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกร ซึ่งเป็นโครงการหนึ่งของงานยุวเกษตรกร อาจเป็นทางเลือกหนึ่งให้กับเด็กนักเรียนที่มีโอกาสเรียนรู้งานเกษตร แม้ว่านโยบายขยายโอกาสทางการศึกษาจะทำให้อัตราการเรียนของเด็กสูงขึ้น แต่ประเทศไทยก็ยังมีกำลังแรงงานที่มีระดับการศึกษาเพียงระดับประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษาอยู่เป็นจำนวนมาก โดยที่ผู้มีงานทำร้อยละ 89.4 มีระดับการศึกษาไม่เกินระดับประถมศึกษา (กรมส่งเสริมการเกษตร, 2541)

ในขณะที่ขอบเขตการศึกษางานส่งเสริมการเกษตรได้แก่ 1. งานด้านการผลิตและด้านการตลาด เช่น เกี่ยวข้องกับการใช้แรงงาน เครื่องจักรกล ทุนและการใช้ที่ดิน ตลอดจนการบริหารและการจัดการทรัพยากรในระบบการผลิตและเรื่องเกี่ยวกับการจัดการด้านการเก็บรักษาการจำหน่าย การขนส่งผลิตผลอย่างมีประสิทธิภาพ 2. การอนุรักษ์และการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ เช่น ประสบปัญหาภัยสภาพดินเสื่อมโทรม การใช้สารเคมีทางการเกษตรที่มีผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติและผู้บริโภคการใช้ประโยชน์จากที่ดินทางการเกษตร การรักษาความอุดมสมบูรณ์ของพื้นดินและการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ 3.การพัฒนาชุมชน คือ เป็นเรื่องเกี่ยวกับการปรับปรุงชุมชนให้ดีขึ้น ทั้งทางด้านสังคม เศรษฐกิจรวมทั้งวัฒนธรรม ประเพณี 4.กิจกรรมที่เกี่ยวกับการส่งเสริมเยาวชนในด้านการเกษตรที่เรียกว่า “ยุวเกษตรกร” (การร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร) เป็นต้น (บุญสม, 2539)

ยุวเกษตรกร คือ “เด็กและเยาวชน ที่มีอายุระหว่าง 10 ถึง 25 ปี มีความสนใจด้านการเกษตรสมัครเป็นสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกร เพื่อพัฒนาความรู้

และประสบการณ์ด้านการเกษตรการเสริมสร้างทักษะอาชีพและทักษะการดำเนินชีวิต” ประเภทของกลุ่มยุวเกษตรกร ในปัจจุบันกลุ่มยุวเกษตรกรแบ่งได้เป็น 3 ประเภท คือ 1.กลุ่มยุวเกษตรกรในโรงเรียน เป็นกลุ่มยุวเกษตรกรที่สมาชิกทั้งหมดเป็นนักเรียนที่กำลังเรียนอยู่ 2.กลุ่มยุวเกษตรกรนอกโรงเรียน เป็นกลุ่มยุวเกษตรกรที่สมาชิกทั้งหมดพ้นจากการเป็นนักเรียนแล้ว 3.กลุ่มยุวเกษตรกรแบบผสม เป็นกลุ่มยุวเกษตรกรที่ประกอบด้วยสมาชิกทั้งที่เป็นนักเรียนและที่พ้นจากการเป็นนักเรียนแล้ว โดยที่ยังพบว่า ในอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงใหม่ นั้นมีสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรจำนวนมาก ที่ยังมีปัญหาด้านการขาดแรงจูงใจและโอกาสในการมีส่วนร่วมด้านการส่งเสริมการเกษตรที่มุ่งเน้นพัฒนาเกษตรกรให้เป็นเกษตรกรรุ่นใหม่แบบมีอาชีพ เพื่อพัฒนาการเกษตรในชุมชนและเพื่อป้องกันการอพยพแรงงานที่ถาวร ซึ่งอาจทำให้เกิดการขาดแคลนแรงงาน และผู้ผลิตทางการเกษตรเหมือนบางประเทศ รวมถึงประเทศไทยเองก็พบว่า ยังขาดการสนับสนุนในการดำเนินงานตลอดจนการปฏิบัติตามบทบาทของยุวเกษตรกรตามที่ได้กำหนด และการมีส่วนร่วมด้านการพัฒนาการเกษตรของชุมชน ผ่านงานส่งเสริมการเกษตร การนำความรู้จากสถาบันการศึกษา ค้นคว้าเกี่ยวกับการเกษตร ไปสู่เกษตรกร หรือเป็นบริการเกี่ยวกับการให้การศึกษาในด้านเกษตรแก่เกษตรกร หรือบางทีอาจจะเรียกเป็นการศึกษานอกห้องเรียนโดยเน้นถึงความร่วมมือร่วมใจแบบอาสาสมัคร (voluntary participation) จากคนในชุมชนและจากสมาชิกของครัวเรือนในภาคการเกษตรที่มีอยู่ส่วนใหญ่ในชนบท นั่นก็คือ กลุ่มยุวเกษตรกรที่

เป็นบุตรหลานของเกษตรกรที่กำลังยังศึกษาอยู่ เป็นหลัก

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึง ปัจจัยส่วนบุคคล เศรษฐกิจ สังคมและปัจจัยเสริมของสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรต่อการส่งเสริมการเกษตรและบทบาทของสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรต่อการส่งเสริมการเกษตรอยู่ในระดับใด และมีปัจจัยส่วนบุคคล เศรษฐกิจ สังคมและปัจจัยเสริมของสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรต่อการส่งเสริมการเกษตรที่มีความสัมพันธ์ต่อบทบาทของสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรต่อการส่งเสริมการเกษตร ในอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงใหม่ ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษา หากสามารถทราบถึงปัจจัยส่วนบุคคล เศรษฐกิจ สังคมและปัจจัยเสริม ของตัวยุวเกษตรกร ว่ามีปัจจัยใดบ้างที่มีผลต่อการดำเนินงาน ตามบทบาทหน้าที่ ได้กำหนดไว้ในแผนการดำเนินการจริงในเบื้องต้น หรือที่เรียกว่า “บทบาทจริง” และศึกษาบทบาทตามที่ยุวเกษตรกรที่ได้ที่คิดไว้ “บทบาทที่คาดหวัง” ก่อนเข้าร่วมกลุ่มรวมถึงในช่วงของกระบวนการวางแผนในเบื้องต้นก่อนดำเนินกิจกรรม โดยที่สามารถใช้เป็นข้อมูลที่ได้ เพื่อใช้ในการวางแผนพัฒนา แก้ไขปัญหาอุปสรรคต่างๆ ในการดำเนินงานของทางสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกร และใช้เป็นข้อมูลเบื้องต้นกำหนดงานราชการ เอกชน และผู้สนใจ เป็นตัวอย่างในการทำวิจัยในจังหวัดอื่นๆ ที่อยู่ในประเทศต่อไป อันก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อมกับสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรให้มากที่สุด

อุปกรณ์และวิธีการ

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ สมาชิกกลุ่มเยาวชนเกษตรกรทั้งหมด 10 กลุ่ม จากโรงเรียนมัธยมศึกษาทั้งหมด 10 โรงเรียน ในอำเภอแม่เมาะ จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งจำนวนสมาชิกกลุ่มเยาวชนเกษตรกรทั้งหมด 356 คนสำหรับขนาดกลุ่มตัวอย่าง (sample size) นั้น ได้ คำนวณ จาก สูตร ของ (Yamane, 1973) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ได้ จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 188 ราย และแบ่งขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของประชากรในแต่ละโรงเรียน โดยการจับสลากรายชื่อ (sample random sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดใช้เป็นแบบสอบถาม ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นบุคคลเดียว ในแบบสอบถามมีทั้งระดับในบทบาทจริงและบทบาทที่คาดหวังในข้อคำถามเดียวกัน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่งประกอบด้วยคำถามปลายปิดและปลายเปิด (Close and Open - ended questions) โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่ 1.เป็นคำถามข้อมูลลักษณะพื้นฐานของ ผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นการเก็บรวบรวม รายละเอียดพื้นฐานของตัวอย่าง ทั้งปัจจัยส่วนบุคคล เศรษฐกิจสังคมและปัจจัยเสริม 2. เป็นคำถามเกี่ยวกับบทบาทของสมาชิกกลุ่มเยาวชนเกษตรกรต่อการส่งเสริมการเกษตร มี 4 ด้านได้แก่ 1) งานด้านการผลิตและการตลาด 2) งานด้านการอนุรักษ์และการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ 3) งานด้านการพัฒนาชุมชน และ 4) งานด้านการร่วมมือกับ

เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยลักษณะคำถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่าแบ่งออกเป็น 5 ระดับตามแบบ Linkert scale ระดับในบทบาทจริงและบทบาทที่คาดหวัง คือ บทบาทมากที่สุด 5 คะแนน บทบาทมาก 4 คะแนน บทบาทปานกลาง 3 คะแนน บทบาทน้อย 2 คะแนน และบทบาทน้อยที่สุด 1 คะแนน บทบาทจริง หมายถึง สมาชิกกลุ่มเยาวชนเกษตรกรได้ปฏิบัติงานจริง ระหว่างดำเนินกิจกรรม บทบาทที่คาดหวัง หมายถึง สมาชิกกลุ่มเยาวชนเกษตรกรหวังว่าจะปฏิบัติงานได้ ในการดำเนินกิจกรรม จากนั้นนำคะแนนของผู้ที่ให้ข้อมูลที่ได้นั้นไป คำนวณหาค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (weight mean score) ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้เกณฑ์การพิจารณาโดยแบ่งออกเป็น 3 ระดับจากการหาความกว้างของอัตราภาคพื้น

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล เศรษฐกิจสังคมและปัจจัยเสริม ของสมาชิกกลุ่มเยาวชนเกษตรกร โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistics) เช่น ค่าความถี่ ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าสูงสุดและค่าต่ำสุด เพื่อใช้ในการแจกแจงความถี่และจัดลำดับของข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานโดยศึกษาบทบาทจริงและบทบาทที่คาดหวังของบทบาทของสมาชิกกลุ่มเยาวชนเกษตรกรต่อการส่งเสริมการเกษตรโดยใช้สถิติการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของสองกลุ่มแบบไม่อิสระจากกัน (Dependent t- test) และหาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุ (Multiple Regression Analysis) ระหว่างตัวแปรอิสระที่มีความสัมพันธ์กับบทบาทจริงของสมาชิกกลุ่มเยาวชนเกษตรกรต่อการส่งเสริมการเกษตร

ผลการศึกษา

1. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชายร้อยละ 66.50 อายุระหว่าง 16-17 ปี ร้อยละ 28.20 มีการระดับชั้นศึกษามัธยมศึกษา ร้อยละ 54.80 เรียนสายวิทยาศาสตร์ ร้อยละ 71.30 รายได้ของครอบครัวอยู่ระหว่าง 50,001 - 100,000 บาทต่อปี ร้อยละ 64.90 อาชีพหลักของครอบครัว คืออาชีพเกษตรกร ร้อยละ 58.50 ระยะเวลาการเป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกร 2 ปี ร้อยละ 34.60 การติดต่อสื่อสารภายในกลุ่มโดยผ่านครูที่ปรึกษา ร้อยละ 92.60 ได้รับอนุญาตสนับสนุนจากผู้ปกครองในการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม

เกษตรกร ร้อยละ 75.50 ได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับงานเกษตรกรจากครูที่ปรึกษา ร้อยละ 85.10 โดยที่ได้รับคำแนะนำ 1-5 ครั้งต่อปี ร้อยละ 85.60 นอกเหนือจากเป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกรแล้วส่วนใหญ่เป็นสมาชิกกลุ่ม To Be Number One ร้อยละ 63.30 ส่วนการได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตรจากสื่อผ่านเผยแพร่ทางการเกษตร ร้อยละ 93.60 โดยได้รับข่าวสารด้านการเกษตรผ่านสื่อในโรงเรียน 11-20 ครั้งต่อปี ร้อยละ 50.00 ได้รับการฝึกอบรมด้านการเกษตรจากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรอำเภอ 3-4 ครั้งต่อปี ร้อยละ 62.80 เป็นต้น (ตาราง 1)

Table 1 Personal factors of young farmer group members

(n=188)

Personal Information of Most	Number	Percentage
1. Sex (Male)	125	66.50
2. Age (16-17 years old)	53	28.20
3. Education Level (High School)	103	54.80
4. Education Major (Science)	134	71.30
5. Income of Family (50,000-100,000 Bath per Year)	122	64.90
6. Occupation of family (Agricultural)	110	58.50
7. Length of Member (2 years)	65	34.60
8. Communications(Teacher)	174	92.60
9. Family Support	142	75.50
10. Suggest (Receipted)	160	85.10
- Instructed (1-5 Times)	137	85.60
11. Group Member (To be Number One)	119	63.30
12. Information of Agricultural Receipts (Documentary)	176	93.60
- Agricultural Information (11-20 Times per year)	94	50.00
13. Training (3-4 Times per year)	118	62.80

2. บทบาทที่คาดหวัง และบทบาทจริงของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร

จากการศึกษาพบว่า บทบาทที่คาดหวังของกลุ่มตัวอย่างเกษตรกรและช่วงเริ่มแรกของการเข้าร่วมกลุ่มรวมทั้ง 4 ด้านได้แก่ งานด้านการผลิตและการตลาด งานด้านการอนุรักษ์และการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ งานด้านการพัฒนาชุมชนและงานด้านการร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล เศรษฐกิจสังคมและปัจจัยเสริมทั้ง 13 ด้านที่ทำการศึกษาโดยรวมพบว่า อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.46 – 4.57 ในส่วนของบทบาทจริงที่สมาชิกกลุ่มเกษตรกรที่ได้ปฏิบัติจริงผ่านการดำเนินงานร่วมกับกลุ่ม รวมทั้งด้านพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.23 – 3.48 ตามลำดับ (ตาราง 2)

3. การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างบทบาทที่คาดหวังและบทบาทจริงของกลุ่มเกษตรกร

จากการศึกษา การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยบทบาทของผู้ให้ข้อมูลในบทบาทงานรวมทุกด้านซึ่งเปรียบเทียบระหว่างบทบาทที่คาดหวังและบทบาทจริง พบว่า บทบาทที่คาดหวังและบทบาทจริงมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญมีค่าเฉลี่ยบทบาทที่คาดหวัง 4.51 ค่าเฉลี่ยบทบาทจริง 3.30 มีประเด็นคืองานด้านการผลิตและการตลาดค่าเฉลี่ยบทบาทที่คาดหวัง 4.49 ค่าเฉลี่ยบทบาทจริง 3.37 งานด้านการอนุรักษ์และการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ ค่าเฉลี่ยบทบาทที่คาดหวัง 4.51 ค่าเฉลี่ยบทบาทจริง 3.38 งานด้านการพัฒนาชุมชน ค่าเฉลี่ยบทบาทที่คาดหวัง 4.52 ค่าเฉลี่ยบทบาทจริง 3.26 และงานด้านการร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ค่าเฉลี่ยบทบาทที่คาดหวัง 4.51 ค่าเฉลี่ยบทบาทจริง 3.21 ตามลำดับ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.001$ ในทุกๆ ด้าน (ตาราง 2)

Table 2 Role of young farmer group member

(n=188)

Personal Information		Role includes all aspects					
		expected			actual		
		Mean	SD	Interpret	Mean	SD	Interpret
1. Sex	male	4.52	169	Much	3.29	199	Moderate
	female	4.49	164	Much	3.31	179	Moderate
2. Age	≤ 15 years old	4.46	176	Much	3.37	137	Moderate
3.	> 15 years old	4.54	152	Much	3.24	207	Moderate
4. Edu cation	secondary school	4.48	172	Much	3.37	149	Moderate
	high school	4.53	161	Much	3.24	207	Moderate
5. Education	science	4.50	172	Much	3.31	181	Moderate
	art	4.53	156	Much	3.26	216	Moderate
6. Income	<100,000 baht per year	4.52	169	Much	3.29	195	Moderate

Table 2 (Continued)

Personal Information		Role includes all aspects					
		expected			actual		
		Mean	SD	Interpret	Mean	SD	Interpret
7.	≥100,000 baht per year	4.47	158	Much	3.33	178	Moderate
8. Occupation	agricultural	4.49	162	Much	3.28	193	Moderate
9.	other occupation	4.53	174	Much	3.32	194	Moderate
10. Length	≤2 years	4.51	163	Much	3.35	173	Moderate
11.	>2 years	4.50	175	Much	3.23	198	Moderate
12. Communic ations	teacher	4.51	168	Much	3.29	194	Moderate
13.	other channel	4.51	172	Much	3.34	182	Moderate
14. Family Support	permit	4.49	164	Much	3.32	181	Moderate
15.	don't permit	4.57	166	Much	3.23	215	Moderate
16. Suggest	receipted	4.51	169	Much	3.28	195	Moderate
	not receipted	4.49	161		3.43	119	
17. Groups Member	to be number one	4.50	166	Much	3.33	174	Moderate
	other group	4.53	169		3.25	216	
18. Information Receipts	documentary	4.51	169	Much	3.29	192	Moderate
	other channel	4.48	142		3.48	091	
19. Training	≤ 4 times per year	4.51	169	Much	3.30	188	Moderate
	> 4 times per year	4.51	165		3.29	205	

Table 3 Comparison of mean between expected and actual role of all aspects. (n=188)

Role of young farmer group member	Expected role		Actual role		t	sig
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
1. Production and marketing	4.49	0.183	3.37	0.271	-50.274***	.000
2. Natural resource conservation and development	4.51	0.281	3.38	0.365	-45.912***	.000
3. Community development	4.52	0.251	3.26	0.270	-50.838***	.000
4. Coordination with agricultural workers	4.51	0.206	3.21	0.257	-51.746***	.000
Total	4.51	0.174	3.30	0.201	-61.909***	.000

4. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อกับบทบาทจริง ของกลุ่มเกษตรกร

ผลการวิเคราะห์การถดถอย ตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามมี 4 ตัวแปรได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา การรับข้อมูลข่าวสารด้านเกษตร และการสนับสนุนจากผู้ปกครอง ขณะที่ทั้งสามตัวแปรแรกมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับบทบาทจริงของกลุ่มเกษตรกร โดยที่ค่า b และค่า t ที่ได้มีค่าติดลบ คือสมาชิกกลุ่มที่อายุน้อย ระดับการศึกษามัธยมต้น และการได้รับข้อมูลข่าวสารที่น้อยแต่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมของกลุ่มจะมีส่งผลต่อตัวแปรตามที่มากขึ้น ในส่วนการสนับสนุนจากผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับบทบาทจริงของกลุ่มเกษตรกรในทิศทางเดียวกัน โดยที่มีระดับนัยสำคัญที่ระดับ $p < 0.05$ และ $p < 0.001$ ซึ่งตัวแปรอิสระทั้งหมดสามารถอธิบาย

ความผันแปรของตัวแปรตาม ได้ร้อยละ 50.7 (ตาราง 4) เนื่องด้วยอายุและระดับการศึกษาของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรที่มากส่งผลทำให้มีบทบาทการเป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกรน้อย เพราะกำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จึงต้องเตรียมตัวที่จะสอบเข้ามหาวิทยาลัย ส่วนอายุและระดับการศึกษาที่น้อยกว่า คือกำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ที่มีแรงจูงใจที่จะทำงานส่งผลให้มีบทบาทมากในการเป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกร แล้วการได้รับข้อมูลข่าวสารที่น้อย แต่เกี่ยวข้องกับกิจกรรม การดำเนินงานของกลุ่ม จะส่งผลทำให้บทบาทสมาชิกกลุ่มเกษตรกรมากและการสนับสนุนจากผู้ปกครองในการดำเนินงาน กิจกรรมมาก จะส่งผลทำให้สมาชิกกลุ่มเกษตรกรมีบทบาทมากขึ้น

Table 4 Factors affecting role of young farmer group member

Independent	Dependent role of young farmer group member		
	b	t	sig
1. Sex	-0.012	-0.457	0.648
2. Age	-0.105	-6.735**	0.000
3. Education Level	-0.176	-3.466**	0.001
4. Education Major	-0.015	-0.476	0.635
5. Income	6.804E ⁻⁸	0.309	0.758
6. Occupation	-0.024	-0.973	0.332
7. Length	-0.001	-0.068	0.946
8. Communications	-0.004	-0.140	0.889
9. Family Support	0.106	2.641**	0.009
10. Suggest	-0.003	-0.836	0.404
11. Group member	-0.007	-0.432	0.666
12. Information	-0.003	-2.426*	0.016
13. Training	0.003	0.335	0.738
Constant	5.048	18.538	0.000

Table 4 (Continued)

Independent	Dependent role of young farmer group member		
	b	t	sig
R ²		.507	(50.7%)
F		13.784	.000

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยข้อมูลส่วนบุคคล พบว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มีเพศชาย มีอายุอยู่ในช่วงของการเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย และเรียนสายวิทยาศาสตร์ ผลการศึกษาศาภาพเศรษฐกิจ พบว่ารายได้ในครอบครัวของผู้ให้ข้อมูลไม่สูงมากนัก มีฐานะปานกลางและผู้ให้ข้อมูลมากกว่าครึ่งหนึ่งมีอาชีพหลักของครอบครัว คืออาชีพเกษตรกรรม ผลการศึกษาศาภาพสังคม พบว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มีระยะเวลาการเป็นสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกร 2 ปี การติดต่อสื่อสารภายในกลุ่มจะติดต่อผ่านครูที่ปรึกษา การสนับสนุนจากผู้ปกครองยุวเกษตรกรส่วนใหญ่ได้รับการอนุญาตจากผู้ปกครองในการเข้าร่วมกลุ่มยุวเกษตรกร การได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับงานยุวเกษตรกร ยุวเกษตรกรส่วนใหญ่ได้รับคำแนะนำและความรู้ในการทำกิจกรรมของกลุ่มยุวเกษตรกรจากอาจารย์ที่ปรึกษาเฉลี่ย 3 ครั้งต่อปี โดยส่วนใหญ่เป็นสมาชิกกลุ่มโครงการ To Be Number One และอีกหลายกลุ่มที่มีในโรงเรียนและในชุมชน การได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตรได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตรจากหนังสือ คู่มือและแผนปฏิบัติการเกษตรเป็นส่วนใหญ่ การได้รับการฝึกอบรมด้านการเกษตรได้รับการฝึกอบรมด้านส่งเสริมการเกษตรจากนักส่งเสริมเกษตร 3-4 ครั้งต่อปี โดยที่กฐิน (2533) ได้กล่าวว่า เยาวชนเกษตรที่มีอายุระหว่าง 10-25 ปี โดยธรรมชาติและอารมณ์แล้วชอบ

การรวมกลุ่มเพื่อทำกิจกรรมร่วมกัน และวิธีการส่งเสริมยุวเกษตรกรที่มีประสิทธิภาพและได้ผล คือวิธีการส่งเสริมแบบกลุ่มหรือที่เรียกว่ากลุ่มยุวเกษตรกร ในส่วนของข้อมูลจากการศึกษาด้านการติดต่อสื่อสาร การได้รับคำปรึกษาและคำแนะนำกิจกรรมต่างๆของกลุ่มนั้นผ่านครูที่ปรึกษาเป็นหลัก โดยที่นอกเหนือจากการเป็นสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรแล้วส่วนใหญ่เป็นสมาชิกกลุ่มอื่นๆ ทางสังคมภายในโรงเรียน ซึ่งการดำเนินของกลุ่มส่วนใหญ่เน้นเป็นการเชื่อมโยงกิจกรรมนอกหลักสูตรของทางโรงเรียนเป็นหลัก ขณะที่การได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตรจากสื่อเอกสารเผยแพร่เอกสารและการได้รับการฝึกอบรมด้านส่งเสริมการเกษตรจากอาจารย์ภายในโรงเรียน และหน่วยงานส่งเสริมการเกษตร

ผลจากการศึกษาด้านบทบาทของกลุ่มตัวอย่างยุวเกษตรกรและช่วงเริ่มแรกของการเข้าร่วมกลุ่ม (บทบาทที่คาดหวัง) และส่วนของบทบาทจริงที่สมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรที่ได้ปฏิบัติจริงผ่านการดำเนินงานร่วมกับกลุ่มยุวเกษตรกร ซึ่งถือเป็นสมาชิกของครัวเรือนในภาคการเกษตรที่มีอยู่ส่วนใหญ่ในชนบท โดยที่ขอบเขตการศึกษาตามหลักการดำเนินงานการส่งเสริมการเกษตรที่นำมาศึกษาได้แก่ งานด้านการผลิตและด้านการตลาด การอนุรักษ์และการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ การพัฒนาชุมชน และกิจกรรมที่เกี่ยวกับการส่งเสริมยุวเกษตรกร (การร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร) โดยที่จำแนก

ตามปัจจัยส่วนบุคคล เศรษฐกิจ สังคมและปัจจัยเสริม 13 ด้าน ที่ทำการศึกษาโดยรวม พบว่า บทบาทที่คาดหวังจากตัวของยุทธศาสตร์เองในเบื้องต้น อยู่ในระดับ มาก และในส่วนของบทบาทจริงที่สมาชิกกลุ่มยุทธศาสตร์ที่ได้ปฏิบัติจริงผ่านการดำเนินงานร่วมกับกลุ่ม รวมทุกด้านพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ในขณะที่เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่ปฏิบัติจริง ด้านบทบาทงานรวมทุกด้าน และบทบาททั้ง 4 ด้านของงานส่งเสริม ดังที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น พบว่าบทบาทที่คาดหวังและบทบาทจริงมีค่าเฉลี่ยที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.001$ ในทุกๆ ด้าน อาจเนื่องด้วยเหตุผลที่ว่าความคาดหวังสมาชิกยุทธศาสตร์ในเบื้องต้นนั้นเป็นกระบวนการคิดบนพื้นฐานเอกสารหลักการด้านบทบาทหน้าที่ของกลุ่มยุทธศาสตร์ และหลักการด้านการส่งเสริมการเกษตร ซึ่งเป็นเนื้อที่ด้านหลักการในแบบกว้างๆ ส่วนการปฏิบัติจริงจะน้อยหรือมากขึ้นอยู่กับเป้าหมาย แผนการดำเนินงานของกลุ่มต่อกับระยะเวลาดำเนินงาน และปัจจัยสนับสนุนต่างๆ เพื่อให้เกิดการปฏิบัติตามแผนงานและเพื่อเป้าหมายของกลุ่ม เนื่องจากบทบาทจริงอาจจะมีข้อจำกัดได้มากกว่าและเยาวชนเหล่านี้มีความแตกต่างกัน ด้านการได้รับการสนับสนุน แรงจูงใจ เวลาและปัจจัยเสริมอื่นๆ ที่ส่งผลให้การดำเนินกิจกรรมไม่เต็มที่ แล้วบทบาทที่คาดหวัง คือ หวังว่าจะปฏิบัติงานได้ จึงไม่มิตราปรว่าจะเกิดปัญหาอย่างไรบ้าง จึงส่งผลทำให้ระดับบทบาทที่คาดหวังมีระดับบทบาทสูงกว่าบทบาทจริง

ผลการวิเคราะห์การถดถอยพบว่าตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามมีเพียง 4 ตัวแปรได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา การสนับสนุนจากผู้ปกครอง

และการรับข้อมูลข่าวสารด้านเกษตร โดยมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งตัวแปรอิสระทั้งหมดสามารถอธิบายความผันแปรของบทบาทจริงของยุทธศาสตร์ได้ร้อยละ 50.7 อาจเนื่องด้วยเหตุผลที่ว่า สมาชิกกลุ่มที่อายุน้อยเพิ่งเข้าศึกษาในระดับมัธยมตอนต้นนั้นจะมีเวลาและความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรมนอกหลักสูตรมากกว่า รวมด้วยการให้ความสำคัญของกิจกรรมด้านการเกษตรที่เกี่ยวข้องกับรายได้ของครอบครัว และการได้รับข้อเสนอแนะ การได้รับข้อมูลข่าวสารจากทั้งโรงเรียนและหน่วยงานส่งเสริมการเกษตรเป็นปัจจัยหลักที่ทำให้สมาชิกกลุ่มยุทธศาสตร์มีผลต่อการแปรปรวนจากบทบาทที่คิดหรือคาดหวังไว้สู่การปฏิบัติบทบาทจริง โดยอายุ ระดับการศึกษา การสนับสนุนจากผู้ปกครอง และการรับข้อมูลข่าวสารด้านเกษตร จึงมีผลต่อบทบาทของสมาชิกกลุ่มยุทธศาสตร์

สรุป

ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุระหว่าง 16-17 ปี ซึ่งอยู่ในช่วงของวัยแรงงานที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมปลาย และเลือกเรียนสายวิทยาศาสตร์ เป็นหลัก โดยที่อาชีพและรายได้หลักของครอบครัวนั้นเป็นการผลิตทางด้านการเกษตร ซึ่งส่วนใหญ่มักจะได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครองในการเข้าร่วมกลุ่มยุทธศาสตร์ การเป็นสมาชิกกลุ่มยุทธศาสตร์และดำเนินการต่างๆของกลุ่มเพียงระยะสั้นๆตามระยะเวลาที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียน เนื่องด้วยจากสมาชิกกลุ่มส่วนใหญ่เป็นเพศชายและมีความสนใจเกี่ยวกับการทำเกษตรกรรมมากกว่าเพศหญิง มีพื้นฐานจากครอบครัวทำการเกษตร ดังนั้นจึงได้รับ

การสนับสนุนจากทางครอบครัวเป็นอย่างดี เวลาของการเป็นสมาชิกกลุ่มและดำเนินงานเป็นระยะเวลาสั้นๆ อาจเป็นเพราะสมาชิกส่วนใหญ่กำลังในระดับมัธยมปลายซึ่งเป็นช่วงที่ต้องเตรียมความพร้อมของตนเองเพื่อสอบเข้ามหาวิทยาลัย

ผลการศึกษาด้านบทบาทของกลุ่มตัวอย่างเยาวชนเกษตรกรในช่วงเริ่มแรกของการเข้าร่วมกลุ่ม (บทบาทที่คาดหวัง) และส่วนของบทบาทจริงที่สมาชิกกลุ่มเยาวชนเกษตรกรที่ได้ปฏิบัติจริงผ่านการดำเนินงานรวมกันกับกลุ่มเยาวชนเกษตรกร ซึ่งถือเป็นสมาชิกของครัวเรือนในภาคการเกษตรที่มีอยู่ส่วนใหญ่นับเป็นชนบท โดยที่ขอบเขตการศึกษาตามหลักการดำเนินงานการส่งเสริมการเกษตรที่นำมาศึกษาได้แก่ งานด้านการผลิตและด้านการตลาด การอนุรักษ์และการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ การพัฒนาชุมชนและกิจกรรมที่เกี่ยวกับการส่งเสริมเยาวชนเกษตรกร (การร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร) โดยที่จากการศึกษาบทบาทที่คาดหวังจากตัวของเยาวชนเกษตรกรเองในเบื้องต้นรวมทุกด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก และในส่วนของบทบาทจริงที่สมาชิกกลุ่มเยาวชนเกษตรกรที่ได้ปฏิบัติจริงผ่านการดำเนินงานร่วมกับกลุ่มรวมทุกด้านพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ในขณะที่เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยบทบาทที่คาดหวังและบทบาทจริง ด้านบทบาททั้ง 4 ด้าน และบทบาทงานรวมทุกด้านของงานส่งเสริมดังที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น พบว่าบทบาทที่คาดหวังและบทบาทจริงมีค่าเฉลี่ยของคะแนนที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในทุกๆ ด้าน ซึ่งแสดงให้เห็นว่า กลุ่มสมาชิกเยาวชนเกษตรกรในโรงเรียนชั้นมัธยมศึกษาในพื้นที่การศึกษาให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมการเกษตรในระดับที่สูงมีความคาดหวังที่จะเรียนรู้ด้านการผลิตเกษตรจาก

ประสบการณ์ในการเข้าร่วมกลุ่มเยาวชนเกษตรกรเพื่อใช้ความรู้ที่ได้เพื่อช่วยเหลือครอบครัวและชุมชนอย่างมากแต่ทว่าผลจากการเข้าร่วมและดำเนินงานของแต่ละสมาชิกกับไม่เป็นไปตามที่คาดหวังไว้เท่าที่ควรเป็นเนื่องด้วยเหตุผลต่างๆ อันจะส่งผลต่อความกระตือรือร้น ความเชื่อมั่นต่อกลุ่มเยาวชนเกษตรกรของเด็กและของครอบครัว ตลอดจนการตัดสินใจประกอบอาชีพ และแรงงานภาคการเกษตร การส่งเสริมการเกษตรของชุมชนในอนาคต

ผลการวิเคราะห์การถดถอยปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อบทบาทของสมาชิกกลุ่มเยาวชนเกษตรกรต่อการส่งเสริมการเกษตรในอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าปัจจัยที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยทางสถิติได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา การสนับสนุนจากผู้ปกครอง และการรับข้อมูลข่าวสารด้านเกษตร ซึ่งตัวแปรอิสระเหล่านี้สามารถอธิบายความผันแปรของบทบาทการปฏิบัติงานจริงของสมาชิกกลุ่มเยาวชนเกษตรกร แสดงให้เห็นว่าสมาชิกกลุ่มที่มีอายุน้อยและระดับการศึกษาที่น้อยหรือนักศึกษาที่กำลังศึกษาในระดับมัธยมตอนต้น แล้วการได้รับข้อมูลข่าวสารที่ไม่มากแต่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมในการสนับสนุนการดำเนินงานของกลุ่มอย่างจริงจัง และการสนับสนุนสมาชิกกลุ่มจากผู้ปกครองที่มากขึ้น มีผลต่อบทบาทจริงของสมาชิกกลุ่มเยาวชนเกษตรกรหรือการดำเนินงานของกลุ่มที่มากขึ้นได้ดังที่คาดหวังไว้

เอกสารอ้างอิง

กฐิน ศิริมงคล. 2533. การส่งเสริมเยาวชนเกษตรกร. ภาควิชาส่งเสริมและเผยแพร่การเกษตรคณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่. 171 หน้า

-
กรมส่งเสริมการเกษตร. 2541. คู่มือการดำเนินงาน
กลุ่มยุวเกษตรกร.กลุ่มงานเยาวชนเกษตรของ
พัฒนาการบริหารงานเกษตร กรมส่งเสริม
การเกษตร, กรุงเทพฯ. 56 หน้า	วิเชียร พันธุ์เครือบุตร. 2557. สมรรถนะการประกอบ
วิชาชีพและความสามารถทำงานข้ามวัฒนธรรม
ในประชาคมอาเซียนของบัณฑิตไทย. วารสาร
การพัฒนาชุมชนและคุณภาพชีวิต 2(2): 225-
232.
บุญสม วราเอกศิริ. 2539. ส่งเสริมการเกษตร หลัก
และวิธีการ.ภาควิชาส่งเสริมการเกษตร คณะ
ธุรกิจการเกษตรมหาวิทยาลัยแม่โจ้ เชียงใหม่.	Yamane, T. 1973. Statistics: An Introductory
Analysis. Third edition. Harper and Row
Publication, New York. 915 p.
-